

WSA: Oświadczenie rodziców niepełnosprawnego dziecka wyrażające wolę samodzielnego dowożenia go do ośrodka szkolno-wychowawczego skutkuje automatycznie koniecznością zawarcia przez gminę umowy o zwrocie kosztów. To do rodziców należy jednak decyzja w tej sprawie.

Brak możliwości czy tylko wymówki?

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie po rozpoznaniu skargi stwierdził nieważność czynności wójta gminy polegającej na niedopełnieniu obowiązków związanych z zapewnieniem dowozu dziecka niepełnosprawnego do przedszkola zapewniającego mu odpowiednie warunki kształcenia i rewalidacji. Skarga została złożona przez rodziców dziecka, którym wójt odmówił wykonania tego obowiązku. W wystosowanym do nich piśmie stwierdził, że nie dysponuje odpowiednimi pojazdami przystosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także nie ma możliwości zakupu takich środków transportu. Wójt poinformował też, że w przypadku gdy rodzice samodzielnie podejmą wysiłek dowozu swojego dziecka, możliwe będzie podpisanie porozumienia w sprawie zwrotu kosztów, w ramach wsparcia finansowego.

Odmowa zapewnienia bezpośredniej pomocy w formie dowozu została jednak zaskarżona. Rodzice niepełnosprawnego dziecka uargumentowali skargę naruszeniem art. 32 ust. 6 Prawa oświatowego. Z przepisu tego wynika, że zapewnienie przewozu i opieki niepełnosprawnym pięcio- i sześciolatkami oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 (tj. dzieciom starszym, posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego), jest obowiązkiem gminy. Skarżący uznali argumentację organu za bezzasadną. Niepełnosprawność ich dziecka nie była bowiem niepełnosprawnością ruchową, toteż brak samochodu przystosowanego do potrzeb osób o ograniczonej mobilności pozostawał bez znaczenia. Gmina powinna była zorganizować transport inaczej i w ten sposób wykonywać swój obowiązek bez dodatkowych wezwań.

Z obowiązku zapewnienia dowozu gmina nie może się zwolnić

Rozpatrujący skargę WSA, przytaczając przy tym już wypracowany pogląd orzecznictwa (w tym prawomocny wyrok WSA we Wrocławiu z 29 kwietnia 2021 r., sygn. IV SA/Wr 79/21), zwrócił uwagę na przemienny charakter obowiązku każdej gminy w tym zakresie. Istotnie - realizacja zadania jest możliwa na dwa sposoby. Gmina może dowozić dziecko do miejsca odbywania zajęć bezpośrednio, lecz również pokrywać koszty transportu rodzicom, którzy zdecydują się przewozić dziecko na własną rękę. I to jest "słowo klucz" - decydują. Wybór formy, w której gmina miałaby realizować swój obowiązek, należy do rodziców niepełnosprawnego dziecka. Jak podaje Sąd w uzasadnieniu wyroku, pomimo brzmienia przepisu sugerującego możliwość dokonania wyboru formy spełnienia ustawowego obowiązku, wybór ten nie leży po stronie gminy. Jej zadanie ma charakter zobowiązania przemiennego - albo dowóz albo pokrycie kosztów ponoszonych przez rodziców, którzy przewożą dziecko samodzielnie. Deklaracja takiego samodzielnego przewozu automatycznie skutkuje powstaniem obowiązku zawarcia umowy o zwrocie kosztów - rodzice nie muszą się o nią oddzielnie starać. Niemniej jednak dopiero jej podpisanie zwalnia gminę z konieczności zapewnienia dziecku dowozu i opieki.

W opisywanym przypadku brak podpisanej, a zatem zaaprobowanej przez rodziców umowy o zwrocie kosztów za przewóz dziecka, skutkowało powstaniem obowiązku dowozu dziecka po stronie organu. Dokonana przez wójta czynność polegająca na uchyleniu się od tego obowiązku i próbie doprowadzenia do zawarcia umowy o zwrot kosztów, nastąpiła z nieuwzględnieniem prawnych norm - m.in. z uwagi na to, że w czasie pertraktacji z rodzicami dziecka, ci w ogóle nie mogli liczyć na żadne wsparcie ze strony gminy. Wystąpiły zatem podstawy do stwierdzenia bezskuteczności zaskarżonej czynności. W takiej

Z wokandy: To rodzice decydują, jak gmina ma wykonać obowiązek dowozu niepełnosprawnego dziecka do przedszkola

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 18, grudzień 2025 14:07

Piotr Majoch

Odśłony: 938

sytuacji, w ponownym postępowaniu obowiązkiem organu jest bezwzględne zapewnienie transportowego wsparcia dziecku i jego rodzicom. Poprzestanie na zwrocie kosztów transportu dokonywanego przez rodziców może natomiast nastąpić tylko wówczas, gdy to ze strony rodziców wyjdzie taka inicjatywa.

Wyrok WSA w Olsztynie z 27 listopada 2025 r. (sygn. II SA/Ol 616/25) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: [CBOSA](#)